

SZOLNOK-DOBOKA

Megjelen minden csütörtökön.

Szerkesztőség Kossuth Lajos-utca 4. szám alatt van.

Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 3—5.

Felölös szerkesztő:

Dr. Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak egész oldal 48 K.

Hivatalos hirdetések árszabály szerint.

Előfizetési ár: egész évre 10 K.

Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

Névtelen levelek.

Olvastuk, hogy egy vidéki városban, öngyilkos lett valaki, mert nap-nap után, hogy lelke nem bírta ki a harcot, meg akart szabadulni azoktól az emberektől, a kik siettek részvétüket kifejezni akkor, a mikor a férfi lelkét a szenvedés marta és siettek újra névtelen levelet írni akkor, mikor a részvét szava valamennyire megnyugtatta a felzaklatott embert.

Óh mi nagyon jól ismerjük Jágó urat. Minden városban van belőlük elég. Tisztes-séges orczával járnak, még be is gombolkoznak a rágalmazók előtt; annyira, hogy szinte művészek a látszó becsületben. De mihelyt rombolni lehet, olyan lelketlenséggel törnek be a familiákba, hogy a ember ilyenkor tud megszeretni egy oktalan állatot. Ilyenkor tudok én annyi szeretettel nézni a kutyámra. Mert abban csiszoltabb a hűség ezerszerre, mint Jágóban. A kutyámban van annyi bátorság, hogy a kit nem szeret, beleharap a czombjába, pláne, ha valaki vele ingerkedik. Jágó azonban, a ki ember és feltett kalappal jár előttünk, a ki előtt sokszor egy város közönsége hódol, elbujik egy névtelen levélben, orvul harap.

Betolakodik a családi szentélybe. Itt nagyon szereti a talajt. Mert a nő megvédése még mindig a legnehezebb szerep a világon. Mihelyt védik, már azt mondják: Ahá! nem zörög a haraszt hiába. Mihelyt kutatják a névtelen levél íróját: már talál-gatják is — hátha mégis van a dologban valami. Bizonyosan. Ujjából senki se szopna olyat.

A védtelen asszony alig mer kilépni a küzdőtérré: fél, hogy botrány lesz a dologból, a legokosabb a mit tehet, elteszi a levelet, hátha egyszer kideríti a vádaskodó, bátoratlan, lelketlent. És óh hány lilimszál hervadt már el ilyen levelekre, Istenem! És hány család békéje múltott már el a névtelen levelek miatt. Hány anyát vontak el úgy a gyermekneveléstől, hány apát kergettek már az ilyen levelek a kártyához, az italhoz.

Az erkölcsi rend megtámadása még nem magában álló pozitívum. Hálás téma lenne kimutatni, hogy a névtelen levelek szerzői még állam-vagyonosodási szempontból is temérdek kárt okoznak. Utaljunk csak a megmérgezett házastársak züllésére, a mi a kártyaasztalnál kezdődik és valahol a temető egyik sarkában végződik. A míg ezt az utat megtette valaki, roppant sok lelki megrázkódtatáson megy keresztül. Közben a garasok, a remények szertefoszlanak; a mi megmarad, az csak az ember keserősége, mely rendesen valami gyilkos szerszámot ad az ember kezébe.

Nem kell magyaráznunk, hogy minő forradalmat idéz elő az ember lelkében az a vád, mely a szerető hitvest éri. Lehet annak az asszonynak olyan a lelke, mint a friss tollú fehér galambé. A vád ott zajog az ember lelkében: mint Shakespeare Othellójában. És vége a családi boldogságnak.

Mindez ellen mit tehetünk? Jágók mindig lesznek, a míg csak Othellók lesznek. Névtelen leveleket mindig fognak írni. Mentől több olvasója lesz, annál többet. Mihelyt azonban az emberek tűzbe dobnak minden olyan levelet, melynek írója nem merte odaírni a nevét, a névtelen levelek írói megcsappannak. Nem örökre és nem úgy, hogy írmagja sem maradjon belőlük.

Mert mindig lesznek olyan emberek, a kik a névtelen levelekre adnak valamit. Ha nem a szappan lesz a műveltség fokmérője, hanem az igazi intelligencia a szép olvasásban, a jó könyvek forgalmában mutatja a nemzet szellemi intellektuálisát, akkor remélhetjük, hogy talán örök időkre elhallgatnak a névtelen levélírók.

Addig is, míg ily lépcsőkre jutna a műveltség és az igazi tudományosság, addig az emberek fogjanak kezét, művelt ember úgy is azt teszi — és ne olvassanak el olyan leveleket, a melynek írói lélek nélkül írnak azzal az állatias vérszomjával, hogy másnak ezzel keserőséget okoznak. Büntessük meg őket azzal, hogy leveleiket összetépve azokat eméssze meg a tűz. Mihelyt nem reagál az

érzékenykedés a galád rágalmakra, a névtelen levélírók befogják látni, hogy sokkal ne-mesebb és férfiasabb a mások családi boldogságát megőrizni, mint azt nyomorultan, gyáván szétdulni.

Ha pedig annyira alacsony az a társadalom, hogy mindezek után akad névtelen levélíró, aki erkölcsi alap híján névtelen leveleket ír, ha megtudjuk bűnük üzelmeit, közönsük ki a tisztességes emberek sorából, mert az ilyen ember nem az. Gyilkos, a ki mint a tolvaj sötétben jár, mert nincs önérzete, himpellér, mert nem uriember.

HIREK.

— **Személyi hir.** Ő felsége a király, gr. Bethlen Pált, vármegyénk volt főispánját márczius 20-án délelőtt kihallgatáson fogadta.

— **Budai-Emlékbizottság.** A néhai Budai Elek emlékének kegyeletes megőrkítése érdekében a társadalom részéről megindult általános mozgalom tervszerű és egységes irányítására, közvetlenül a temetés után „Budai Elek-emlékbizottság” czim alatt egy szervezet alakult, a melyben a megyei tanítótestület és a dési ev. ref. egyház bevonásával képviselve van a helyi társadalmi életnek minden faktora. A kilencztagu végrehajtó-bizottság élén mint elnök Ilosvay Jenő polgármester áll; al-elnökök: Bándy György, Sterba Dezső; előadó dr. Horváth Árpád, jegyző Szabó György tanító és pénztárnok Fridländer Gyula.

Ez a bizottság elsősorban rendezni óhajtja az elhunytak személyes ügyeit és minden irányban kegyeletesen óhajtja megőrkíteni emlékét. A „Dési Hitelbank r.-t.” által dícsérendő nemes tendenciákkal megindított gyűjtés keretein kívül, szorosán a fenti czéloknak elérésére, számozott gyűjtőleveket bocsátott ki, melyek e hét folyamán rendeltetési helyükre jutnak, — de mindenki a ki eziránt óhaját nyilvánítja, a polgármesternél kaphat ilyen gyűjtőleveket. A tanító-egyesület Budai-emlékfüzeteket ad ki, a néhai életrajzával és a rávonatkozó nevezetesebb reflexiók megőrkítésével, a melyre a testület külön bocsát ki előfizetési felhívást, Daday István polg. iskolai tanár útján.

TÁRCZA.

Vadnay Károly és a forradalom.

Írta: BEŐTHY ZSOLT.

Komor napokból komor napokba száll vissza emlékezetünk: a „nagy vihartól feldult berkekbe,” melyekben az énekes madarat „enyhe, árnyas rejtek nem fogadta.” És a bujdosásból, kaszárnnyakból, kórházakból, börtönökből szállingóztak vissza mégis, fészkeket, új fészkeket rakni, nem maguknak, hanem a magyar szónak, magyar szívnek, magyar jövőnek. E fészkek elseje s az irodalmi élet elevevénye, fejlődése, gyarapodása szempontjából legnevezetesebbike Nagy Ignác Hölgyfűtár-ja volt, mely még a nagy katasztrófa évének végén, 1849 decemberében megindult. Ez a lapocskatett kétségkívül legtöbbet arra, hogy a Kiszfaludy Károlytól megindított fővárosi irodalmi élet, mely a forradalom viharai s a rémuralom borzalmival megszakadt, régibb íróink új megszólaltatásával s különösen újaknak biztatásával és támogatásával föltámasztva, — új fejlődés, virágzás, országos hatás útjára induljon.

Ebben a tekintetben különösen az 1851-ik esztendő emlékeztet, melyben egyszerre egész sereg ifjú író kerül Pestre: többek között Tóth Kálmán és Beőthy László, Lisznyay Kálmán és Balázs Sándor, Vajda János, Szathmáry Károly és Kővér Lajos. Jókai Mór nevét is ez az év adta vissza irodalmunknak. Legnagyobb részük Nagy Ignác és vállalata körül csoportosult s majdnem valamennyien még nemrég karddal szolgálták a hazát; most a régi nagyok biztatására és példá-

jára. új gárdául szervezkedve, tollhoz nyultak, hogy, mint a szomorú napok hangulatának legnagyobb költői tolmácsa mondja: „a jelennek búját édesítvén”, szavukra „fény derüljön és kihajtsa a holt berek.”

Ebbe a körbe, a Hölgyfűtár körébe érkezett ugyanebben az esztendőben egy gyermekifjú, ki erős tehetséggel, erős kötelességérzettel és erős kitartással indult neki az élet munkájának s még nem érte el életének huszadik évét, mikor egy megkezdett pálya romjai s új életútja keresésének tetővái között találta magát. Ama tört pályák ezereinek egyike volt a Vadnay Károlyé, melyek szabad hazában szabad pályatért reméltek, vérük hullásával küzdöttek érette s reményeik összeomlásából csak hitők foszlányait menthették meg. Emlékei mind a tegnap emlékei voltak, melyek szédítő gyorsan hajszolták egymás lelkében; sorának minden fordulata, a fordulatok emlékképei szinte csak a kőszá villámok fényével világítva meg.

Még csak alig került el hazulról. Miskolczi otthona, szüleinek házi köre olyan volt, mely biztosítani látszott életének külső és belső harmoniáját. Családjá régi, köztisztelőben álló és jómódú. Édesatyját, Vadnay Lajost a magán- és közéletben méltó becsülés kísérte. A politikában Széchenyi-nak hű és okos követője, az irodalomnak lelkes barátja, a jog és a magyar nyelv tudományának maza is buzgó és derek munkása: egy fejlődő fiatal léleknek az élet útjára és útján hivatott vezetője.

Áldott édesanyját emlékiratainak legmelegebb szakaszában így jellemzi: „A férj nem képzelhetett igazabb hitvestársat, a gyermek jobb anyát, a meghitték hűbb barátnét, a cselédek áldottabb háziasszonyt.”

Nyájas bölcsesség és okos szeretet vezették

a család egyetlen fiát. A művelt magyar család boldogságába beleragyogtak haladó politikai és szellemi életünk sugara is, melyek korán érték a fejlődő gyermek eleven szellemét. A sorsnak az a ritka kedvezése jutott osztályrészeül, hogy rokonaiban és szülei házában barátaiban nemcsak ösztönzőket és útmutatókat talált, hanem méltó eszményképeket. Az iskolában Palóczy László a vizsgálója és biztatója; irodalmi hajlamait Szemere Bertalan ébreszti és irányozza olvasmányokkal; otthon Szontagh Gusztáv „a filozóf kapitány” atyjával bölcselkedve és nyelvészkedve, az erkölcsi élet igazságait példázza előtte, míg nagybátyjának, Vadnay Miksának házában és körében az új eszmék lángja csapja meg: Kossuth politikája és Petőfi költészete. A gyermek mindezt inkább fantáziájának és érzelmeinek útján fogadja lelkébe; de az idők gyors forgatagában hamar elkövetkezik a nap, mely számon kéri tőle, hogy befogadta-e.

Mikor a halhatatlan szónoklatokban és költeményekben hirdetett eszmék energiája megacézolozza a szíveket s a haza védelmére szólítja a karokat: a tizenöt éves deák otthagyja iskoláját és a szülei házat s honvédnek áll. Az erős akarat ép oly korán nyilatkozott benne, mint az eszményi, költői hajlam s a nemzet ügyének e kettőnél volt-e hatalmasabb toborzója?

Az ő édesanyjának egyszerű, meleg szíve is, mint a fölmagasztosulásnak e dicső napjaiban annyi gyöngéd szív, áldozatkész rajongásra lobbant s ékszerével együtt legföltettebb kiucset, egyetlen fiát is a hazának adta.

A kis katonával nem sokáig tréfálkoztak, akik csak dobosnak akarták volna befogadni. Előbb tüzér, majd gyalog honvéd lett s a tűzpróbát emberül kiállotta.

A mint egész életében jólelkűnek és gyön-

Ugyancsak ez a bizottság fogja kezdeményezni a fenti célok érdekében tartandó jótékonycélu mulatságokat és működése körében felölel minden oly mozgalmat, a mely a jelzett kegyeletes célt lesz hivatva szolgálni. A bizottság tevékenységére és annak egyes részleteire esetenként visszatérünk, valamint itt fogjuk közölni annak idején a befolyt adományokat is. A bizottság által, az elnök és jegyző aláírásával kibocsátott számozott gyűjtőívek a gyűjtés eredményével együtt, *f. évi május hó 1-ső napjáig* Friedländer Gyula pénztárnokhoz Dés, Voith-palota küldendők be.

— **Kinevezések.** Vallás- és közoktatásügyi miniszter Szendrey Margit oláhláposbányai, Kiss Lenke nagylondai és Freiburger Erzsebet szász-mátéi állandó helyettesítéssel megbízott tanítónőket végleges minőségben kinevezte.

— **Eljegyzés.** Horváth Béla m. kir. főerdész kedves leányát Jolánkát, eljegyezte Bartha Balázs helybeli m. kir. pénzügyi fogalmazó. Gratulálunk.

— **Halálozás.** Vármegyénk egyik régi tisztviselője Somay Ilyés nyugalmazott körjegyző halt el a héten. Mélyen sujtott csaiádja következő gyászjelentést adta ki:

Alólirottak, fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy a feledhetetlen jó és gondos apa, igazi rokon Dellő-Apáthi Somay Ilyés nyugalmazott körjegyző hosszas szenvedés után, 1906. évi márczius hó 13-án, este 9 órakor életének 52. évében Kerlésen jobblétre szenderült. Hült tetemei az ev. ref. egyház szertartása szerint 1906. évi márczius hó 16-án délelőtt 10 órakor fognak a helybeli ág. h. ev. temetőben örök nyugalomra helyeztetni, mely vég-tisztességtételre minden rokon, ismerős szomorúan meghívatik. Kerlés, 1906. évi márczius hó 14-én. Béke lengjen hamvai fölött! Somay Dezső, Somay Margit, Somay Gyula, Somay Irenke, mint gyermekei. Somay Dezsőné szül. Ary Birike, mint menyje. Özv. Szemerai Gyuláné Branyicskai Nagy Jolán, mint sógornók. Balázs Lajos és neje Pestesi Fehér Eszter, Balázs József ev. ref. lelkész, Bodó Eszter mint a közelebbi és távolabbi rokonok.

— **Márczius 15-iki ünnepségek.** Vármegyénk területén lefolyt márcz. 15-iki ünnepségekről adott tudósításunk pótlásaként, közöljük még következő ünnepélyekről a híradást:

Márczius 15-diki ünnepély Pánczélcsehn. Szép és lélekemelő módon ünnepelte meg Pánczélcseh hazafias közönsége márczius 15-ikét, a dicső magyar szabadság legszebb emléknapiját. Szőke Albert áll. ig. tanító és Bodor Károly gondnok-elnök felhívására a jó hazafiak már 14-én kitűzték a nemzeti lobogót. 15-én reggel az állami iskolához gyűlt össze a nép, honnan a harangok hívó szavára, lobogó-dísz alatt, zenekísérettel mellett vonult a tanulókkal és az ifjúsággal együtt a ref. templomba, hol tiszteletes Gáspár János ref. lelkész magas szárnyalású hazafias imában kérte a magyarok istenét, hogy tartsa meg ezeréves szép hazánkat és dicső magyar nemzetünket. A tanulók, az ifjúság és a nép előbb a XC. zsoltárt „Tebenned bízunk eleitől fogva” és ima után a Hymnust énekelte. A templom zsufolásig megtelt magyar és oláh néppel, a kik vagy 200-an nem fértek be, azok a portikos nyitott ajtaja előtt hallgatták a czinteremben. Kijövet a czinterem domb-pontjáról messzehalló, csengő hangon szavalta Dénes Károly

gédnek ismerte mindenki, gyöngének nem látta soha senki: az igaz és nemes férfiúi léleknek nehéz próbatételét még katonakorában megállotta. A csaták tüzeiben ép úgy helyt állt, mint a legkegyetlenebb télen a mármárosi szorosok hó- és jégmezőinek őrszolgálatában. Helyt állt s majdnem életével lakolt szívének emberszerető, de fegyversértő felbuzdulásában egy meggyalázott katonapajtása mellett.

E kis történetben, mely emlékezéseinek egyik legvonzóbb részlete, legérdekesebb lelke két jellemző vonásának korai megnyilatkozása: barátságának példátlan áldozatkészsége s haláljának kiirt-hatatlan mélysége.

A katasztrófa után a zsibói fegyverletételről menekült a kis főhadnagy s Borsodnak egy félre-eső falujában, nem messze Jókai rejtékhelyétől, vonta meg magát egy időre. De a bosszúálló hatalom kezét nem kerülhette ki: besorozták s ráhuzták a rabruhává lefokozott osztrák uniformist, a sárga hajtókás fehér kabátot. Ez alatt a kabát alatt rejtegetett két könyvet. Egyik a fényes multhoz kapcsolta s eszményeit őrizte: Petőfi versei; másik a homályos jövő munkájára készítő elő, pislogó reményét ápolta: naplójegyzetei voltak, melyeknek írását akkor kezdette meg s mindvégig folytatta. Sokszor emlegette, hogy a körülmények, a rejtegetés kénytelensége akkor szoktatták rá hihetetlenül sürű, de kitűnően olvasható, éles, gyöngybetűs írására; hogy papirosa, szabadság, mindene kevés volt a naplózásra.

Bécsen át Olaszországba vitték s Verona és környéke lett börtönévé. Sötét és gyöttrő emlékek gyűlnek lelkébe: inkább a kaszányák durva fegyvelme és gyötrelmes szolga-munkái, a kórházak elhagyatottsága és szenvedései, tisztjeinek gyűlölködő üldözése, mint a kék ég bája, az Adige tün-

tanuló a „Talpra magyart”; a tanulók és a nép a Kossuth-dalt énekeltek. Innen zeneszó mellett az iskolába vonultak, hol Z. Kiss Károly végzett gazdász, birtokos, szép, csinos beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, azután Szőke Albert igazgató tanító mondott gyűjtő hatása, hazafias alkalmi beszédet. Ezután Makay Julia áll. tanítónő, Szőke Lóli tanítójelölt, Szép Anna és Láposi Irma magyar polgárleányok szavaltak szép alkalmi költeményeket. Ezt követték a tanulók szavalatai és énekzámai. Zárszót Szőke Albert ig. tanító mondott s felhívására a következő sürgőnyt küldte az ünnepelő közönség Kossuth Ferencnek Budapestre:

„A márczius 15-ikét ünnepelő pánczélcsehi állami iskolai tanítók, tanulók, az ifjúság és az összes magyarság hazafias lelkesedéssel üdvözlí Nagyságodat, hazánk szent ügyének első vezérét, apostolát. Szőke Albert áll. ig. tanító, Kiss Károly birtokos, Gáspár János ref. lelkész.”

A nép a Klapka-induló hangjai mellett oszlott szét, éltetve a szabadságot, testvériséget és egyenlőséget. Este bál volt az áll. iskolában reggelig.

*

Márczius 15-ike Nagylondán. Nagylonda hazafias közönsége az áll. iskolai tanulókkal egyetemben lelkes módon ünnepelte meg márcz. 15-ét. Az ünnepély sorrendje ez volt: 1. Pisztori Zoltán kir. járásbíró megnyitó beszéde. 2. Az állami isk. tanulók ima-dala. 3. Eperjessy József áll. ig. tanító alkalmi felolvasása. 4. Schlechta Frigyes szavalta a „Talpra magyart.” 5. Az állami iskolai tanulók kardala énekelte: „Huszár vagyok.” 6. Sófalyv Nóra szavalta: „Előre.” 7. A tanulók szavalata. 8. Isten áldd meg a magyart. Énekelte a tanulók énekkara s a közönség. Végül a közönség énekelte a Kossuth-nótát. Az ünnepélyt kedélyes táncz-igalom követte és társas vacsora.

A táncmulatságon jelen voltak: Veres Imréné, Özv. Kiss Endréné, özv. Zibay Sámuelné, Horváth Gyuláné, Barthos Dezsőné, Eperjessy Józsefné. M. Zibay Mariska, Almay Gézáné, Schlechta Károlyné, Drágomán Gergelyné, Móricz Erzi, Kiss Lenke, Sófalyv Nóra, Timbus Rózika, Schlechta Emilia, Zsófi és Paula, Drágomán Anna és Irma.

*

A Désaknán megtartott ünnepség sorrendje ez volt: 1. Hymnus. Előadta a bányászzenekar. 2. Nemzeti ima. Énekelte a désaknai ifjúság dalköre. 3. Talpra magyar. Szavalta Kodorán S. 4. „Ezer esztendeje...” Énekelte a désaknai ifjúság dalköre. 5. Ünnepi beszéd. Tartotta Szakács F. 6. Hazaszeretet. Szavalta Horváth Ilona. 7. Szózat. Énekelte a désaknai ifjúság dalköre. 8. A szőkevény. Szavalta Novák Gusztáyné. 9. Magyar induló. Előadta a bányászzenekar.

*

Az 1848-ik évi márczius 15-diki emlékünnepély Alsóilósván. I. Délelőtt 10 órakor az ev. ref. templomban imát és egyházi beszédet tartott Nemes Ferencz ev. ref. lelkész. II. 11 órakor az állami elemi és ismétlő-iskola ünnepélye szavalatokkal, énekekkel és versenyfutással. III. Este 7 órakor a gazdakör ünnepe. 1. Hymnus. Énekelte a dalkör. 2. Az ünnepély méltatása Rápolthy S. által. 3. Nemzeti dal. Petőfőtől. Szavalta Ajtay Jenő. 4. Marseillai. Énekelte a dalkör. 5. A magyarok Istene. Petőfőtől. Szavalta Kertész J. gör. kath. tanító. 6. Szózat. Énekelte a dalkör. 7. Szózat. Vörösmar-

dérvölgye, Palladio márványpalotái, Ritka magyar ifjú láthatta akkoriban ily korán, a fiatal lélek mohó fogékonyásával a szépségnek ezt a csodavilágát; de ő gyászfátyolon keresztül látta. A fátolt szívének és képzeletének egy-egy fellobanása át-áttörte, de megújra csak összehúzódott a szemei előtt. Egy ilyen lobbanás emlékét őrzi verse a viczenzai hárfás leányhoz, ki holló-hajával, éj szemével és piros ajkaival elbűvölte a szegény fiút s egy hosszú versre ihlette, mely tele van a gyermekszenvédeknek meghatóan naiv és őszinte nagyzásával. Oly sajátosságos meglepő a romantikus beszéd, melyet ez a legkorábbi dátumu irodalmi terméke feltár előttünk: az olasz osteria asztalánál, távol hazájától, karjára hajtva fejét ül a gyermek-katona, közemberek rabsorában és ruhájában, szívében egy dicső hadjárat nagy emlékeivel és gyászával, a jelen nyomorában és a jövő bizonytalanságában sinlődvé; előtte a szép hárfás leány, ki fölveri egész érzésvilágát s ennek szenvedélyes és néma vergődésében egy pillanatra magához lánczolja. A sötét fátyló lobbot vet szeme előtt, de megint csak megszövedik.

Ez az élet nem volt a heves fellángolások élete, nem a történeti és művészeti tanulások iskolája sem, hanem a férfias tűrniudassé és kitartásé. A közelmúlt sorsfordulataival együtt férfivá érlelte a gyermeket, korán kifejtven benne a költelességérzetnek és csüggedetlen munkakedvnek csiráját. Lelkébe véste s minden következtetésével természetbe oltotta az igazságot, hogy: nem vész el bármilyen sors alatt, ki el nem csüggedett.

Egy évi nyomorgás után a többiekkel megszabadult ő is s keresnie kellett helyét az életben, az új világban...

titól. Szavalta Ajtay Róza. 8. Hymnus. Kölcseitől. Szavalta Ajtay Erzsi. 9. Kossuth-nóta. Az esti ünnepélyre — a gazdakör céljára — tetszés szerinti belépő-díj volt.

— **A színügyi választmány ülése.** A színház-társulat igazgató-választmánya f. évi márczius hó 25-én délelőtt fél 12 órakor ülést tart, a melyen igen sok s a helyi színdarabok rég óhajtott gyökeres javítását célzó terv kerül tárgyalás alá. Az ülés eredményéről jövő számunkban tájékoztatjuk olvasóinkat.

— **Az „Erdélyrészi állatorvosi egyesület,” szakülése Désen.** Érdekes vendégei voltak a most lefolyt bikakiállítás alkalmából városunknak. Az erdélyrészi állatorvosi egyesület tartotta meg február hó 26-án szakülését a vármegyeház kistermében, a tagok élénk részvétele mellett. A szakülésen fontos állategészségügyi kérdések megvitatása került napirendre, mely vitában a jelen voltak élénken vettek részt. Különösen figyelemre méltók voltak Székely Sándor besztercei törvényhatósági és László Simon Dés városi és járási m. kir. állatorvosok által tartott szakelőadások. A szakelőadások a tavaszi állat összeírásról és a tavaszi körutazáskor észlelt esetleges hiányok, azok mikénti pótlásáról és nyilvántartásáról szóltak. A szakelőadásokat a gyűlés nagy figyelemmel hallgatta s elismeréssel adózott mindkét felolvasónak. A kollektív, barátságos jó hangulatot nagyban fokozta az állatorvosi kar által nagyrabecsült és népszerű Jakab László m. kir. állategészségügyi felügyelő jelenléte, ki a kartársak közötti összetartás fontos horderejét hangsúlyozta.

— **A dési „Zenekedvelők Egyesülete” folyó** évi április hó 1-én nagyszabású hangversenyt rendez Désen, a vármegyeház dísztermében. A tiszta jövedelem a „Budai-alap” javára fog fordíthatni. Hir szerint az egyesületnek sikerült néhány kiválóbb művész közreműködését is kieszközölni. A hangverseny céljára, meg a műsor kiválóságára való tekintettel, ez úton is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Tűzeset Désaknán.** Pénteken, (16-án) d. e. 9 óra után a helybeli ev. ref. lelkész csürrében levő sarjut gonosz szándékból meggyújtották, eddig ismeretlen tettesek. Hogy mikor jutottak be, még nem tudható. A ref. pap kára 120—150 koronára tehető, az egyháze az elégett csűrért 500 K-ra.

— **A szamosújvári sóáruda bérbeadása.** A dési m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében levő szamosújvári só-nagyáruda felmondás folytán megüresedvén, az ennek kezelésére vállalkozók felhivatnak, miszerint ajánlatukat 1906. évi április hó 23. napjának délelőtti 11 órájáig a dési kir. pénzügyigazgatóság főnökéhez nyujtsák be. A nagyáruda sószükséglete a désaknai m. kir. só-bányahivatalnál szerzendő be és pedig métermázsánként 13 K 70 f, azaz tizenhárom korona 70 fillér árban. Ezen só-nagyáruda 1905. évi forgalma 303501 azaz háromszázharmincezeröttszázegy kilogram volt. A só-nagyáruda kezelésére vonatkozó rendszabály alólirott kir. pénzügyigazgatóságnál, továbbá a dési és szamosújvári pénzügyőri biztosságoknál tekinthető meg.

— **Lelketlen anya.** Az elvetemedettség és lelketlenség megrázó jelenete ismét megszaporodott. E hó 21-én is a város határában a Szamos-folyó árja egy négy-öt napos csecsemő holttestét vetette ki. A rendőrség rögtön kiszállt a helyszínére és értesítése folytán a törvényszék vizsgálóbírója és a szakértő orvosok is megjelentek. A kis leánygyermek hullát elszállították a barakba s a boncolás eredménye kétségtelenül megállapította, hogy bűntény forog fenn. A rendőrség széleskörű nyomozatot tett folyamatba s mint értesülünk, már is nyomon van. A minden emberi érzésből kivetkőzött anya bizonynyal elveszi majd méltó büntetését.

— **Drágul a gyufa.** A magyar és osztrák gyufagyárosok kartellje elhatározta a gyufaárak felemelését. E szerint a svéd gyufa száz-dobozonkint öt koronával lesz drágább. A gyárosok azzal indokolják az áremelést, hogy az orosz forradalom miatt a fa beszerzése megdrágult. A takarékos embernek most már nagyobb oka lehet a gyufán — spórolni.

— **Táncszentély Esztényben.** Esztény község ifjúsága Bogdánffy Gábor vednöksége alatt a helybeli ev. ref. templomban felállítandó harmónium-alap javára 1906. február 10-én batyus táncszentélyt rendezett, mely ugy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. Ezen mulatság sikerén Bogdánffy Gábor fáradozott, s e lelkes fáradozásának jutalma az lett, hogy a bál 305 korona 50 fillér bevételt hozott, melyből a kiadás 59 kor. 6 fillér, tiszta jövedelem 246 kor. 44 fillér. Jegyeiket megváltották: Bogdánffy Gábor 15 K, özv. Simai Miklósné Szilágysomlyó 10 K, Dr.

Gogomán Antal Dés 10 K, Bucsí József Budapest 10 K, Nagy Gábor Kolozsvár 10 K, Orbán József Kiszénő 9 K, Tóvissi Pál 7 K, Karácsonyi Sándor Kekes 6 K, Szénási Ferencz Dés, Klein Jakab Szinye. Dr. Parádi Ferencz Dés, Dr. Osztián Oliver, Jakobi Miksa, Jakabházi Dániel, Técsy Lajos. Varga Gyula Retteg, Gergely Károly Nagyikód, Papp Kristóf, Sebestyén István. Gocs Sándor Nagyikód, Gruner Károly Bonczhida 5-5 K, Vikól Kálmánne Kolozsvár, Csiki Elek Dés, Gajzágó Tivadar Berkenyes, Gálliszter Ida Kolozsvár, Kopár Kristóf Szamosújvár, Haragay Emanuel Dés, Balázs Gyula 4-4 K, Bitai Gyula Néma 3 K, Nemet Kálmán Kekes 3 K, Györfi János Kolozsvár 3 K, Mozsza Átilla Maroscsapó 3 K, Direktor Böhm Bécs 2 K 50 fill., Bitai Katalin Pánczélceh, Kun György, Kovács Jenő Nagyikód. Sztenka Lajos, Bíró Antal Dés, Szilágyi Ferencz Kendilóna, Szemarmy József Dés, Vajna István Bonczhida, Lászlóczi Samu Kolozsvár, Bod Gyula Dés, László Gyula Nagyikód, Szapanyos Miklós, Lázár Istvánne Szilágynagyfalú, Heim Jakab Dés, Kenyeres László Dés, Dr. Kerekes János Dés, Br. Pöllnitz Károly Dés, Demeter Lajos Dés, Godolán János Gyulatelke, Gaál István Dés, Sorger Ráfael Dés, Jakobi Dávid Szamosújvár, Almási Sámuel Felőtoók 2-2 K, Kozma Samu Mocs, Aczél Márcezel Budapest, Szálka Jenő Dés, Muráth Sándor Dés, Nagy Imre Dés, Bárbul Kelemen Dés, Mózer Ferencz. 1-1 K, Kohn Farkas 1 K 40 fill., Kónya Elek 1 K 20 fill., ifj. Bálint Ferencz 1 K 20 fill., Hencz Ignác 1 K 20 fillér. Fogadják e nemes szívű adakozók szíves adományaikért hálás köszönetem az egyházunk nevében. Técsy Lajos pénztárnok.

— **A gazdák érdekében hasznos** útítást tervez Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkeskedő cég Budapestén. Ugyanis a gazdák ez ideig teljes megnyuvással szereztek be gazdasági magszükségeiteket oly üzletekben, ahol Mauthnerfele konyhakerti és virágmagvakat árusítanak, abban a hiszemben, hogy ott a gazdasági magvak is a Mauthner cégtől valók. Sajnos, ez nincs mindenütt így, aminek következtében bizony sok oly gazdasági magot vétetnek meg a gazdákkal, amelyek sohasem kerültek ki Mauthner raktáraiból. Amint értesülünk, a gazdák érdekének megvédésére és a cég jó hírnevének érdekében is, a Mauthner cég a közönséggel rövidesen ismertetni fogja mindazon vidéki kereskedők és szövetkezetek névsorát, a melyeknél a cég gazdasági magvai kaphatók. Addig is ajánlatos a vásárlásnál a beszerzési forrás felől meggyőződést szerezni.

— **A pusztító betegségek** elleni harcban a világ legkiválóbb orvosai egyesülnek. E betegségek legborzasztóbbika az Epilepsia (nyavalyatörés) E bajban szenvedőknek vigaszul (szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony gyógyító módszert talált fel, amelylyel már a külföldön is feltűnést keltett. Ez orvos Dr. Szabó B. Sándor Budapest, V. Alkotmány u. 5; ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Budai Elek emlékére a Deési Hitelbanknál újabban befolyt:** *Lőw Lajos ivén:* Kereskedelmi Bank Dés 100 K, Báró Inczedy Samu Kaczkó, Gr. Wass Béla Szentgotthárd, Kiss János Dés, Torma Miklós Dés, Kühbacher Ferencz Dés 20-20 K, Péterffy Zsigmond Kolozsvár 15 K, Dr. Vajda Lipót Dés, Lőw Lajos Dés, Bogdanffy Gábor Dés, Hatfaludy József Dés, Friedländer Gyula Dés, Wolff Bogdán Dés, Sélíg Mór Dés, Rosenberg Zsigmond Dés, Dr. Berkes Salamon Dés, Zsikisán János Dés, Brugovitz József Dés, Gálócsi Samu Dés, Demeter Béla Dés, Ment Béla Dés, Kovács Sándor Szentbenedek, Dr. Josepovits Hers Dés, Dr. Miháli Tivadar Dés, »Somesana« Dés, Dóry Béla Szentbenedek, Sahling Viktor Besztercze, Rehák Ágostonné Dés 10-10 K, Balló János Dés, Szalay Kálmán Dés, Demeter György Dés, Rehák Ágoston Dés, Dr. Holländer Samu Dés, Klarman Adolfné Dés, Horváth Károly Dés, Hirsch Károly Dés, Hirsch Károly gyermekei Dés, Ordentlich Ferencz Dés, Bíró István Dés, Lőwy Nándor Dés. Klein Jakab Szinye, Blatt Jakab Oláhpéntek, Sélíg Dávid Ilonda, Kallus Zsigmond Dés, Fesztinger Náthán Dés, Dux Vilmos Négerfalva, László Gyula Nagyikód, Gócs Sándor Nagyikód, Szappanyos Ágost Tötör, Knöpl József Dés, Csizsár Imre Dés, Merza Menyhért Dés, Bartók József Dés, Radó százados Dés, Robitschek N. Marosvásárhely, Nik Ferencz Dés, Tarsoly Zoltán Néma, Tüzes Jenő Szamosújvár, Gönczy Mihály Szamosújvár, Dr. Wettenstein Noé Dés, Kabos Sándor Dés, Murát Sándor Dés, Izr. jót. nőegylet Dés 5-5 K, Rác Jakab Szamosújvár 4 K, Haragay Emánuel Dés 4 K, Sámuel Elek Dés, Szongoth Jakab Dés, ifj. Prunner Sándor Dés, Majrovits Jakab Dés, Pinteá Ágoston Dés 2-2 K, Storfér Károly Kolozsvár 3 K, Hirsch Kálmán Somkerék 1 K; összesen 622 K.

Erdélyi Károly ivén: Gájmer Mária, Dénes Sándorné, Molnár Domokos 1-1 K, Székely István 40 f, Görgényi János 50 f, Feuerstein Farkas 50 f, Feuerstein Ferencz Dés 50 f, Hegyi Lajos 40 f, Zsigmond Ábrahám 40 f, Moskovitz Ferencz 1 K, Ditrich Ignác 2 K, Máté Ferenczné fazekas 1 K, Szabó Károlyné 20 f, Kécskey Sándorné 20 f, Szilágyi József 20 f, Hirsch Ferencz 30 f, ifj. Botha

János 1 K, Zakács Istvánné, Szabó Róza, Módi Ferenczné, Schnabel Herman 40-40 f, Kulcsár Tódorné 2 K, ifj. Gombár Sándor 1 K; összesen 16 K 20 f.

Id. Flórián József ivén: Dési felső temetkezési egylet 10 K, id. Flórián József, Magyar László, ifj. Kerekes Adolf, id. Szilágyi József, Fejér Dániel, ifj. Flórián Sándor, Szabó Árpád, Hegyi József, Gyarmati János 1-1 K, Véber János 20 f, Fridrich Antal 1 K, Sturza Miklós 40 f, ifj. Mező Imre 40 f, Szilágyi Géza 60 f, Kiss János 60 f, Tamás Tivadar 1 K; összesen 23 K 20 f.

Eszenyei Károlly ivén: Eszenyei Károly 2 K, Tamás Istvánné, Tamás Tivadarné, özv. Törpényi Lajosné, Szabó Lajos Mihályé, Gámán György 1-1 K, id. Szabó Lajos 2 K, Horváth Lajos, Varga Mihály, Szarvas György, Kodorán Samu 1-1 K; összesen 13 K.

Gyárfás Albert (Betlen) ivén: Bethleni Takarékpénztár 10 K, Dr. Wachsmann Ede 5 K, Nagy József, Jákó Sándor, Fogolyán Kristóf 1-1 K, Imreh Domokos 2 K, Vida Gyula, Osztián Antal, Bárdy Bertalan, Hunyady Béla 1-1 K, Nagy György özv. Veress Ferenczné 2-2 K; összesen 28 K.

Vásárhelyi Boldizsár ivén: Vásárhelyi Boldizsár 10 K, Szabó Jenő szijgyártó 5 K, özv. Földesi Sándorné 3 K, özv. Róth Pálné 10 K; összesen 28 K.

Holstein Mária ivén: Holstein Róza, Szvoboda Ilona 1-1 K. az ev. ref. leányiskola által koszorura gyűjtött pénzből maradt 2 K 04 f, Petrisor Regina, Zimmermann Aranka 60-06 f, Veszprémy Ferencz 2 K, ifj. Weber Jánosné 40 f, Redle Józsefné 1 K 20 f, özv. Fodor Sándorné 1 K, Jakab Lajoska és Margitka 30 f, Szilágyi Ferencz, Szücs Lajosné 1-1 K; összesen 12 K 14 f.

Dési Jótékony Nőegylet 30 K, a Deési Hitelbanknál korábban befolyt 1402 K 20 f. Készpénzben összesen 2164 K 74 f. Gálócsi Samu által 127 K 24 f, Baráth Béla által 185 K 14 f; összesen 312 K 38 f-ről kiegyenlítettnek nyilvánított számlák.

A kik gyűjtésüket befejezték, szíveskedjenek izeiket a Deési Hitelbankhoz beadni, hol új izek is kaphatók.

— „Antidol“ a legjobb gyógyszer fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyérén eldörzsölve és használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az „Antidol“-t, amely egyszerű hatásáért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegecske ára 1 korona 20 fillér és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható: Clemens Albert és Wolff Bogdán gyógyszerüzleteiben. 18—20

Irodalom.

MAGYAR VÉRTANUK.

Irta: **PALÁSTHY MARCELL.**

A száz hársfa alól, a hol dicsőséges jövendőt álmodott a magyar nemzetnek a nagy fejedlem, régen szállt világgá a híres riadó szó, a mely igazságos, keserű panaszát e szavakkal kezdte:

Recrudescunt vulnera . . .

A mai komor napokban a régi igazság keserű erejével kel életre a panasz: Felszakadoznak mi régi sebeink . . . Felszakadoznak s a míg a magyar szívek szorongva gondolnak arra, mit hoz a jövendő, a csüggedő lelkek visszamenekülnek e mult emlékeihez, a dicsőséges, véres emlékekhez, a magyarság erejének ősforrásaihoz, a melyből a birodalom csodatevő vizét innia de jól esik a csüggedt lelkeknek.

Igy támadt föl új erővel a nemzeti hagyományok kultusza, a mely napról-napra gyarapodik, tanúságot téve arról, hogy a magyar nemzet új Antheus módjára a küzdésben földre sujtva újra és újra erőt kap nemzeti multjának teremő anyaföldjétől.

Ennek a hatalmas nemzeti renesszánsznak meghódol a színpad, a mely történelmi levegőjű magyar darabokkal hódoltatja meg a közönséget. Ocskay brigadéros. Kurucz Feja Dávid, János vitéz, Gül baba. Az elnémult harangok, a Zéta, a Helyre asszony egy-egy fejezete ennek a renesszánsznak. Nem véletlen a magyar levegőjű darabok következetes sikere, hiába állítaná azt a skepticizmus. A színpad a közönség izlésének tükre és ha a színházak egyre-másra adják elő a hazafias irányzatú, a magyar levegőjű darabokat, az csálhatatlan jele annak, hogy a magyar közönség ezeket a darabokat követeli.

Szögezzük ezt le, mint a komor idők reményt keltő szimptomáját.

Ennek az új életre kelő nemzeti közszellemnek igen értékes, igen érdekes irodalmi ajánlékot nyújt az eleven tollú, éles megfigyelésű és nagy tudású publiczista, dr. Kacziány Géza, a ki Magyar Vértanuk Könyve című diszművét tette le a magyar olvasóközönség asztalára.

Kétszeres értékű és kettős jelentőségű ez a diszmű. Egyrészt teljes világosságot gyújt a világi fegyverletétel után kezdődő véres, sötét tragédiák komor homályába, másfelől pedig a nemzeti kegyelet pantheonjának, az 1848-as ereklémuze-

umnak ügyét is szolgálja. A diszmunka kiadója, Vass József ugyanis az album alaku diszes vászonkötésű remek könyv tisztá jövedelmét az ereklémuzeumnak ajánlta föl.

A megrázóan érdekes és művészi tollal irt kötet a magyar vértanuk százainak tragédiájával ismertet meg. Sorra vonulnak fel a fekete sorokban a nemzet vértanuinak százai, a kiknek eddig nevét sem ismertük. Az aradi és pozsonyi tizenhárom dicsőséges mártiriumát aprólékos részletességgel írja le az illusztris szerző, a ki a forrásmunkák, egykori feljegyzések és szemtanuk előadásából szűrte le a magyar kálvária ez igaz történetét. Azután sorra kerül az erdélyi és bácskai vérfürdők leírása, az aradi, kufsteini és lomüci vár foglyok életének, keserves szenvedéseinek története.

A mindvégig érdekes művet a színes és fekete nyomású műlapoknak, az ereklék reprodukcióinak, facsimiléknak egész garmadája díszíti, megkettőztetve a diszmunka értékét.

Ezrével és ezrével kapkodja a magyar közönség a véres nagyidők e nagyértékű dokumentumát, a melyhez hasonló magyar könyve még nincs könyves polczunknak. A gyönyörű diszmunkát épp amiatt adhatja kiadója 6 korona és nyolczvan fillerért, mert a megrendelések áradása sok ezer példány nyomtatását tette lehetővé.

Ez az a muka, a mely valóságra váltja a könyvkinálás avult frázisát. Ez a könyv, a felelevenedett nemzeti szellem erejének szárnyán dalmasan árasztja majd el a magyar földet s rövid időn valóban nem lesz magyar család, a melynek könyves asztaláról hiányoznék Kacziány Géza nagyértékű könyve.

Ezt a remek munkát őszintén ajánljuk minden könyvszerető magyar embernek, könyvtára részére nemesebb, szebb díszet keresve sem talál az újabb irodalom termésében.

Kiadja a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

1506—1906 szám.

Pályázati felhívás

az ipari munkások részére rendszeresített állami jutalomdíjakra.

A kereskedelmi miniszter úrnak 1902. évi december 31-én 60167. szám alatt kelt meghagyása folytán alólírott kamara közhirre teszi, hogy a kolozsvári kamara területén lakó és legalább 15 éven át egy ugyanazon műhelyben dolgozó ipari munkások részére 4 drb egyenként 100—100 koronás állami jutalomdíjra az alábbi feltételek mellett kitűzi a pályázatot. Felhívjuk ennél fogva a kolozsvári kamara kerületében (Alsó-Fehér, Besztercze-Naszód, Kis-Küküllő, Kolozs, Szilágy, Szolnok-Doboka és Torda-Aranyos) működő iparos munkaadókat, tehát úgy a gyárosokat, mint a kisiparosokat, hogy legkésőbb 1906 május 15-éig közöljék azon munkásaik névsorát kamaránkkal — az azokra vonatkozó és a jutalomra való érdemességet bizonyító adatok kíséretében, — kiket a szóban forgó jutalmakra érdemesnek tartanak.

A jutalomra való igény előfeltételei:

1. magyar állampolgárság;
2. tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás (kapus, kocsis, gyári irodaszolga és más ily természetű szolgálatot teljesítő a jutalomra igényt nem tarthat);
3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében. (Tanonczévek beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöltött évadok teljes évekkal egyenértékűeknek tekintetnek);
4. a rendes munkabér vagy munkakereset évi összege, a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat.

Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvvel vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók.

Ugyanazon munkás a szóban levő jutalomban csak egyszer részesülhet.

A kérések és mellékletek bélyegmentesek.

Kolozsvár, 1906 márczius hó 21.

Veisz József
előlk.

Gámán Zsigmond
kir. tanácsos. titkár.

Árlejtési hirdetmény.

A pulyoni ref. egyház új templom és paplak építése végett árlejtést hirdet **f. évi április hó 8-ára.** A tervek és feltételek helyben megtudhatók, egyébként a követ a helyszínére szállítja a közönség, s az építésnél az ígások 4, az ígával nem bírók 6 napot szolgálnak.

Nagy Mihály, ref. pap.

Románszky Géza

okleveles kőműves-mester 2-10
Dés, Felső-Borsos-utca 6. sz.

Elvállal: mindenféle épület ujonnan építését, átalakításokat, javításokat a legjutányosabb árak mellett és tervrajz készítéseket a jelenkornak megfelelő beosztással.

2-3

Szives figyelmébe

ajánlom a t. cz. fogyasztó közön-

ségnek, hogy az általam forgalomba hozott

palaczkos Dreher-sör

ugy a címkéken, mint a dugókon, alant jelzett, törvényesen iktatott védjeggyel láttatnak el. — A Dreher-féle sörök u. m. márcziusi, maláta, korona és bak, elismert, felülmulhatlan minőségűknél fogva nem szorulnak nagyhangzú reklámokra, mert köztudomású, hogy Európaszerte el van ismerve, mint elsőrendű, utólérhetetlen gyártmány.

Kapható minden jobb üzletben s alanti fő-raktárban:

Dreher Antal

kőbányai sörfőzde r.-t. szolnok-dobokamegyei főraktára:
DÉS, KOSSUTH LAJOS-UTCZA 38.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegénység és becsatlenségtől megmentett, kik később józan polgarok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irattal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Keszkesdünk hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 38-52

INGYEN PRÓBA 378. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 378.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban

Kossuth Lajos-utca 4. sz.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás

VÁRADI ÉS POLONYI

fűszer-, csemege-, bor-, ásványvíz- és festék-üzlete.

Magyar királyi dohány és bélyeg áruda

DÉS. (Fő t é r.)

Dúsan berendezett raktárunkat ajánljuk eredeti Mauthner-féle vetemény, virág és gazdasági magvakból. Mindennemű festékek, Beocsini és Portland-cement, kefe-árúk, ecsetek és meszelők, ásványvizek, asztali és csemege borok, kitűnő debreczeni és dési lisztek, olajos és páczolt halak, sajtok és minden egyéb fűszer- és csemege-árúk és különlegességek nagy raktára.

GUMMI- ÉS BŐRLABDÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Szives pártfogást kér

8-3

VÁRADI ÉS POLONYI.

DEMETER ÉS KISS

KÖNYVNYOMDÁJA *

ÉS KÖNYVKÖTÉSZE

DÉSEN, RÁKÓCZI-HÁZ.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Désen kapható: BRUGOVITZ JÓZSEF fűszerkereskedésében.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Nyomatott Demeter és Kiss könyvnyomdájában Dés

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.